

RURALIA

HELSINGIN YLIOPISTO
RURALIA-INSTITUUTTI
2 • 2010

YHTEISTYÖTÄ JA
TYÖNJAKOA s.2

Pääkirjoitus

Yhteistyötä ja työnjakoa

Maaseudun kehittäminen on monitieteistä ja monialaista osaamista vaativaa työtä. Se perustuu tieteelliseen tutkimukseen, jonka tuloksia sovelletaan maaseudulla ilmeneviin tarpeisiin, maaseutuyrittäjien tukemiseen heidän yritystoimintansa edistämiseksi tai uusien sovellutusten tuottamiseen ja kokeiluun maaseudun olosuhteissa.

Ruralia-instituutilla on omat vahvat osaamisalansa, kuten luomu, elintarviketurvallisuus, kestävä ruokaketju, yhteiskuntatieteellinen maaseutututkimus, aluetaloudellisten vaikutusten arviointi ja osuustoiminta. Instituutille on vuosien varrella kehittynyt myös vahvaa elinikäisen oppimisen osaamista, verkko-opetuksen asiantuntemusta ja projektityöskentelyn osaamista.

Tämä ei kuitenkaan yksin riitä. Maaseudun kehittäminen on laaja yhteistoiminnallisuuden sovellutussalue. Ruralia-instituutti tekee yhteistyötä muiden toimijoiden kanssa alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Se on mukana yhteistutkimushankkeissa, se toteuttaa yhteisprojekteja ja tekee koulutusyhteistyötä.

Yleisimpiä kansainvälisiä yhteistutkimushankkeita ovat EU:n puiteohjelmahankkeet, joissa kumppanit ovat muiden EU-maiden yliopistoja. Esimerkkeinä kansallisen tason yhteishankkeista ovat yliopistolliset opetusverkostot, Rural Studies ja Co-op Network Studies. Opiskelijat tulevat useista maamme yliopistoista eikä mikään jäsenyliopisto pystyisi yksin tarjoamaan yhtä monipuolista opintovalikoimaa kuin verkosto yhteistyössä tuottaa ja jakelee. Alueellisella tasolla luontevia kumppaneita ovat yliopistokeskustemme muut jäsenyliopistot sekä maakunnalliset ammattikorkeakoulut ja maakunnissa sijaitsevat tutkimuslaitosten yksiköt.

Sijaintikaupunkiemme – Mikkelin ja Seinäjoen – kanssa olemme tehneet vankkaa yhteistyötä useiden vuosien ajan. Parhailaan on Mikkeliä käynnissä strategisen kehittämisen yhteistyö ja Seinäjoella mm. tutkimusyhteistyötä.

Keskeisiä yhteistyökumppaneitamme ovat asiakkaamme, maaseutuyrittäjät, maaseudun asukkaat, vapaa-ajan asukkaat ja yliopisto- ja aikuisopiskelijat. Heitä varten ja heidän avullaan kehitämme tuotteitamme ja toimintaamme.

Yhteistyössä on oleellista, että kaikki osapuolet hyötyvät siitä: kaikkien pitää voittaa. Yleensä on kyse siitä, että kukin erikoistuu muun muassa omille vahvuusalueilleen ja erikoistumiseen perustuva työnjako parantaa lopputulosta. Yhteistyössä tärkeää on luottamus ja luottamussuhteen synty edellyttää tuntemusta. Yhteishankkeissa opitaan tuntemaan uusia toimijoita ja heidän erityisosaamistaan, jonka varaan tuleva yhteistoiminta ja uudet hankkeet rakentuvat.

Tässä Ruralia-lehden numerossa kerromme yhteistyöstämme alueellisella, kansallisella ja kansainvälisellä tasolla. Olemme kysyneet myös yhteistyökumppaneiltamme, miten he arvioivat yhteistyön merkitystä ja vaikutuksia. Lehteä tehdessämme itse asiassa huomasimme, että meillä ei ole lainkaan hankkeita, joissa ei olisi yhteistyökumppaneita! Haluamme tehdä myös heidät näkyviksi. Yhteiskunnalliseen vaikuttavuuteen päästään yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen kautta.

Pirjo Siiskonen
professori
Ruralia-instituutin varajohtaja

Tässä lehdessä:

Vahvaa
kaupunki-
yhteistyötä

Yliopisto-
keskuksissa
molemmilla
paikkakunnilla

Pääkirjoitus Yhteistyötä ja työnjakoa	2
Ruralia-instituutin johtajaksi FT Sami Kurki	3
Professori Tapani Köpälle Suomen Leijonan ritarikunnan ensimmäisen luokan ritarimerkki	3
Rahoitusyhteistyö mahdollisti maaseutuprofessuurin	4
WINNET vahvistaa tasa-arvoa työelämässä	5
Agro Living Labissa edistetään koneiden käytettävyyttä	6
Ekoneum 10 vuotta	7
Yhteistyö konkretisoituu hanketoimintaan	7
Vihannesviljelyn tutkimusta ja kehittämistä jo vuosikymmen	8
Kahvipöytä yhdistää Ruralian ja MTT:n Seinäjoella	9
Uutta voimaa Kouvolan kehittämiseen	10
Tulevaisuuden kunta on sosiaalinen media	11
Tiivistä yhteistyötä kaupungin kanssa	11
Mikkeliin ja Seinäjoella suora silta tutkijoihin	12
Osuustoiminnan opetuksessa yhteistyö on voimaa	14
Luomutietoverkko välittää kestävän viljelyn taitoa sähköisesti	14
Uudistuva Rural Studies -verkosto	15
Luomutiedolle yhteinen väylä	16
Monipuolista yhteistyötä luontoyrittäjyysverkostossa	16
Vihreää väylää pitkin agronomiksi	18
Akateemiset opinnot auttavat yritystä jäsentämään tietoa	18
Itämeren alueen innovaatioympäristöjen kehittäjät ja johtajat verkostoituvat	19
Opiskelijat tutustuivat kasvintuotantoon kesäkurssilla	19
Ruralia-instituutti osana Mikkelin ja Seinäjoen yliopistokeskusta	20
Ruralia kehittämässä yliopistollista koulutusohjelmaa Länsi-Balkaniin	21
North Hunt -hankkeen päätöskokouksen järjestettiin Rovaniemellä	21
Ruralia-instituutin johtokunta 2010–2014	22
Vararehtori Kimmo Kontula vieraili Ruraliassa	22
Nimityksiä	23
Kansainvälinen osuustoiminnan tutkimuskonferenssi Mikkeliin	23

Ruralia-instituutin johtajaksi FT Sami Kurki

Helsingin yliopiston rehtori Thomas Wilhelmsson on nimennyt Ruralia-instituutin johtajaksi professori, FT **Sami Kurjen**, 43. Instituutin varajohtajana toimii professori, VTT **Pirjo Siiskonen**.

Tänä vuonna toteutunut yliopistouudistus vaikutti myös Ruralia-instituutin organisoitumiseen. Uudessa organisaatiossa instituutilla on johtaja ja varajohtaja. Toiminta Mikkeliä ja Seinäjoella jatkuu entisellään.

FT Sami Kurki on toiminut 1.8.2004 lähtien Ruralia-instituutin Seinäjoen toimintayksikön johtajana ja VTT Pirjo Siiskonen 1.1.1989 lähtien instituutin Mikkelin toimintayksikön johtajana. Molemmat vastaavat myös jatkossa yksiköiden toiminnasta.

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on Euroopan mittakaavassa merkittävä maaseudun kehittämiseen erikoistunut yliopistollinen yksikkö. Instituutissa toimii 10 tutkimus- ja koulutusryhmää, jotka työskentelevät monitieteisesti ja läheisessä vuorovaikutuksessa tiedon soveltajien kanssa.

– Uusi organisaatio tukee instituutin koko osaamisalansa hyödyntämistä toiminnassa, kertoo vastavaltuutettu johtaja Sami Kurki.

Johtaja, professori Sami Kurki

Hän painottaa tutkimukseen perustuvan tiedon arvostusta kaikissa toiminnoissa.

– Hanke tai koulutusprosessi on Ruralia-instituutin toiminnan ydintä, jossa tulokset tehdään.

Kurki muistuttaa myös, että suuri osa hallinnon ja tukitoimien tuloksista tehdään hankkeissa.

Professori Tapani Köpälle Suomen Leijonan ritarikunnan ensimmäisen luokan ritarimerkki

Tutkimusjohtaja, professori Tapani Köppä

Tasavallan presidentti on myöntänyt Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin tutkimusjohtajalle, professori Tapani Köpälle Suomen Leijonan ritarikunnan ensimmäisen luokan ritarimerkin.

Professori Köppä on työskennellyt Helsingin yliopistossa 30 vuotta. Hän aloitti yliassistenttina Helsingin yliopiston Osuustoimintainstituutissa vuonna 1980 ja on sittemmin toiminut osuustoiminnan lehtorina, Palmenian tutkimusjohtajana, Osuustoimintainstituutin johtajana, osuustoiminnan tutkimusjohtajana Ruralia-instituutissa sekä valtakunnallisen Co-op Network Studies yliopistollisen opetusverkoston johtajana. Vuonna 2009 Tapani Köpälle myönnettiin professorin arvo.

RURALIA 2 | 2010

Ruralia on Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin lehti, joka ilmestyy kaksi kertaa vuodessa.

Julkaisija
Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti

www.helsinki.fi/ruralia
etunimi.sukunimi@helsinki.fi

Päätoimittaja
Pirjo Siiskonen

Toimitusneuvosto
Pirjo Siiskonen
Sami Kurki
Anne Hytönen
Pasi Komulainen
Jaana Huhtala

ISSN
1796-4857 (Painettu)
1796-4865 (Verkkojulkaisu)

Tilausasiat
ruralia-tiedotus@helsinki.fi
tai 050 539 8523

Graafinen ilme
Mainoscraft Oy ja
Jaana Huhtala

Taitto
Jaana Huhtala

Painopaikka
I-print Oy, Seinäjoki

Kannen kuva
Tästä alkoi eräs yhteistyö:
Maataloustieteiden laitoksen ja Ruralia-instituutin yhdessä järjestämä Kasvintuotantotieteiden kesäkurssi. Vuonna 2009 opettajina olivat akatemiaprofessori Jari Valkonen, yliopistonlehtori Iryna Herzon, professori Juha Helenius, yliopistonlehtori Pauliina Palonen, professori Paula Elomaa ja FL Hilka Koponen. Kuvassa opiskelijat ja opettajat kurssin päättäjaisissä Tertin kartanon portailla Mikkeliä.

Opettaminen Rural Studies -yliopistoverkostossa kuuluu yhteiskuntatieteellisen maaseutututkimuksen professorin tehtäviin. Professori Leo Granberg (2. vas.) Rural Studies -johdantojaksolla Puumalassa v. 2009 perehtymässä opiskelijoiden kanssa kunnan matkailupalveluihin kunnanjohtaja Kari Kitusen (vas.) ja matkailu- ja kulttuurisihteeri Tuula Vainikan (3. vas.) opastuksella. Paikka on luonnonkaunis Sahanlahti Saimaan rantamaisemissa.

Rahoitusyhteistyö mahdollisti maaseutuprofessorin

Teksti Sirpa Piskonen | Kuva Vesa Rouhiainen

Yhteiskuntatieteellisen maaseutututkimuksen professori perustettiin vuonna 2003 ja sen erityisalaksi määriteltiin tuolloin ihmisten toiminta, vuorovaikutus ja hyvinvointi. Professuurin sijoituspaikka on Helsingin yliopiston valtiotieteellisessä tiedekunnassa ja toimipaikkoina ovat Ruralia-instituutin Mikkelin yksikkö sekä Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian laitos. Lisäksi professorilla on opetusvelvollisuus Aleksanteri-instituutissa ja Ruralia-instituutin koordinoimassa Rural Studies -yliopistoverkostossa.

Professuurin perustaminen on ollut mahdollista yhteisellä rahoituksella, johon osallistuvat edellä mainittujen tahojen lisäksi myös maa- ja metsätalousministeriön maaseutupolitiikan yhteistyöryhmä sekä Mikkelin kaupunki.

– Yhteiskuntatieteellisen maaseutututkimuksen professori on monen eri rahoittajan yhteishanke. Kun on kyse kokonaisvaltaisesta ja yleishyödyllisestä tutkimusalasta, on vaikea löytää yhtä ainoaa rahoittajatahoa. Usean toimijan yhteistyö on tuonut ratkaisun rahoitukseen. Hanke mahdollistaa myös

Ruralia-instituutin ja sosiaalipsykologian laitoksen yhteistyön opinnäytteissä”, sanoo Ruralia-instituutin Mikkelin yksikön johtaja **Pirjo Siiskonen**.

Hyötyjä verkosta ja verkostoista

Helsingin yliopiston sosiaalipsykologian laitoksen näkökulmasta maaseutututkimuksen professori on tuonut maaseudun aiempaan näkyvämmäksi keskusteluteemaksi oppiaineeseen.

– Maaseutu on tarjonnut tutkimuskohteita ja -aineistoja myös sosiaalipsykologeille, muun muassa maaseuturitykset, kirkko maaseudun kehittäjänä, kotieläintuottajien arvot sekä sosiaaliset innovaatiot, professori **Anna-Maija Pirttilä-Backman** sosiaalipsykologian laitokselta toteaa.

– Pysyvä konkreettinen yhteistyömuoto ovat olleet Rural Studies -opintokokonaisuuden kurssit. Yksi sosiaalipsykologian vastuulla oleva kurssi sai viime keväänä

valtiotieteellisen tiedekunnan opetuksen kehittämispalkinnon pitkäjänteisestä verkko-opetuksen kehittämisestä ja toteuttamisesta, professori Pirttilä-Backman mainitsee.

Myös maaseutupolitiikan yhteistyöryhmän mielestä tärkeintä on, että maaseutuprofessori on osana kohtuullisen suurta verkostoa, jossa professori tasapainoisesti jakaa työpanoksensa niin tutkimukseen, koulutukseen kuin alueelliseen kehittämis-työhönkin, jossa painopiste on maan rajojen sisäpuolella.

– Pääpiirteissään rahoittajan toive on toteutunutkin. Tulevaisuuden suurin haaste on saada vakanssi vakinaiseksi, sanoo maaseutuneuvos **Eero Uusitalo**.

Maaseutuprofessuurin osaamisala on myös lähellä Mikkelin kaupungin ”sydäntä”, koska kaupunginjohtaja **Kimmo Mikan-derin** mukaan Mikkelin on ylpeästi maaseutikaupunki.

– Professuurin tutkimustyöstä kaupunki saa tieteellistä pohjaa alueen asukkaiden hyvinvoinnin ja viihtyvyyden kehittämiseksi. Mikkelille on myös merkittävää, että täällä tehdään alueellisesti ja kansainvälisesti relevanttia tutkimusta Itä-Euroopan suuntaan.

WINNET vahvistaa tasa-arvoa työelämässä

Teksti Pasi Komulainen

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti on Etelä-Pohjanmaan liiton kanssa mukana kansainvälisessä WINNET8-hankkeessa, jolla pyritään edistämään tasa-arvoa työmarkkinoilla.

Nyt hankkeessa ollaan kokoamassa hyviä käytäntöjä kaikista partnerimaista. Näistä käytännöistä tehtävä julkaisu ilmestyy tammikuussa 2011. Hankkeen puitteissa tehdään myös opintovierailuja.

– Kävimme syksyllä 2010 tutustumassa naisten työelämäaseman kehittämiseen Italiassa, ja Skotlannista oli ryhmä vastaavalla vierailulla Seinäjoella lokakuun lopussa, kertoo koulutuskoordinaattori **Pia Kattelus** Ruralia-instituutista.

Hankkeen suomalaiset partnerit järjestävät Seinäjoella kansainvälisen tutkimus-

workshopin ja hankeseminaarin vuoden 2011 maaliskuussa.

– Jokaisella hankealueella tehdään toimintasuunnitelma, jossa kuvataan, miten alueen toimijat ryhtyvät yhteistyössä siirtämään ja soveltamaan WINNET8-hankkeessa tunnistettuja ja kuvattuja hyviä käytäntöjä, Kattelus kertoo.

Toimintasuunnitelmasta ja siirrettävistä hyvistä käytännöistä järjestetään kuulemistilaisuus huhtikuussa 2011.

Hanke esillä Naisyrityttöjyden teemapäivässä

WINNET8-hanke osallistui Seinäjoella lokakuun lopussa Naisyrityttöjyden teemapäivään omalla messupöydällä, jossa esiteltiin hanketta ja sen toimintoja. WINNET8-osastolla oli mahdollisuus tavata hankkeen skotlantilaisia ja ruotsalaisia projektipart-

nereita, jotka olivat opintomatalla Etelä-Pohjanmaalla.

Matkan aikana skotlantilaiset tutustuivat suomalaisiin ja eteläpohjalaisiin työmarkkinoiden tasa-arvoisuutta ja erityisesti naisyrityttöjyttä tukeviin toimiin. Naisyrityttöjyden teemapäivä oli yksi opintovierailun tutustumiskohteista.

WINNET8 – Women in Net -hankkeessa on partnereita kahdeksasta maasta ja yhdeksältä alueelta. Näiden tavoitteena on lisätä naisten mielenkiintoa hakeutua uusille ammattialoille. Etelä-Pohjanmaan aluerhymässä on mukana 16 henkilöä. Erityistä huomiota kiinnitetään työmarkkinoiden eriytyneisyyden haasteeseen sekä naisten vähäiseen määrään innovaatiotoiminnan ja teknologian parissa sekä yrittäjinä.

Hanketta rahoittaa EU:n Interreg IVC -ohjelma. Lisätietoa WINNET8:sta löytyy internetsivuilta <http://www.winnet8.eu/>

WINNET8 -hankkeen puitteissa vierailtiin Italiassa lokakuussa 2010. Venetsian-matkalla tutustuttiin naisten työelämäaseman kehittämiseen Italiassa. Ruralian edustajana matkalla oli koulutuskoordinaattori Pia Kattelus (ylhäällä 4. vas.).

Vihannesviljelyn tutkimusta ja kehittämistä jo vuosikymmen

Teksti **Sari Iivonen** | Kuvat **Sari Iivonen** ja **Anne Hytönen**

Avomaanvihannesten viljelyn tutkimus on ollut Suomessa vähäistä. Ruralia-instituutti on toteuttanut tavanomaisen ja luomuvihannestuotannon kehittämishankkeita yhteistyössä Maa- ja elintarviketalouden tutkimuskeskuksen (MTT) tutkijoiden ja kehittäjien kanssa jo yli 10 vuotta. Hankkeet ovat olleet pääosin elinkeinon kehittämishankkeita, joita on toteutettu yhteistyössä ammattiviljelijöiden kanssa. Tällä hetkellä avomaanvihannestuotantoa kehitetään yhteistyössä MTT:n kanssa Euroopan maaseudun kehittämisrahaston rahoittamassa ja Ruralia-instituutin koordinoimassa **VIKKE** – Vihannestuotannon kehittäminen hankkeessa. Siinä Ruralian osuus painottuu vihannestilojen **Global Gap** –sertifiointivalmiuksien edistämiseen ja MTT:n osuus lajikekokeiden toteuttamiseen vihannestiloilla.

Avomaan vihannesten taudit aiheuttavat merkittäviä taloudellisia tappioita ammattiviljelmillä. Tautien tunnistaminen ja uusien torjuntamahdollisuuksien testaaminen ja kehittäminen on tärkeää tilojen taloudellisen toiminnan kannalta. Ruralia-instituutti

Projektipäällikkö Sari Iivonen

ja MTT ovat mukana myös Helsingin yliopiston Maataloustieteiden laitoksen koordinoimassa ja Maa- ja metsätalousministeriön rahoittamassa **VIHTA** -tutkimushankkeessa, jossa kartoitetaan eteläsavolaisten

vihannestilojen kasvitautitilannetta, tunnistetaan taudinaiheuttajia molekyylibiologisin menetelmin ja testataan biologisten torjuntakeinojen käyttöä kasvitautien torjunnassa. Tässä hankkeessa Ruralia on toteuttanut yhteistyössä MTT:n ja alueen ammattiviljelijöiden kanssa kenttäkokeita, joissa on testattu kaupallisia biotorjuntavalmisteita ja biofumikaatiota eli ristikukkaiskasveissa luontaisesti syntyvien kasvien puolustusyhdisteiden hyödyntämistä maalevintäisten taudinaiheuttajien torjunnassa. Tutkimusyhteistyö on mahdollistanut tieteellisen tiedon soveltamisen vihannesviljelyn menetelmien kehittämiseen käytännössä.

Tavoitteena energiaomavarainen maatila

Bioenergiakysymykset ovat nousseet tärkeäksi maaseudun elinkeinon kehittämisen teemaksi. Maatilanmittaista biokaasu- ja biodieseltuotantoa tarkastellaan Etelä-Savon alueella toteutettavassa **ESBIO** – Energiaomavarainen maatila -hankkeessa. Rura-

lia-instituutin koordinoimassa hankkeessa on mukana kolme osiota: biokaasulaitostarkastelu, käsittelyjäännöksen hyödyntäminen lannoitteena ja biodieseltarkastelu. Projektia toteutetaan yhteistyössä MTT:n, Lappeenrannan teknillisen yliopiston ja Mikkelin Ammattikorkeakoulun kanssa. Ruralia ja MTT toteuttavat yhteistyössä käsittelyjäännösten hyödyntämisen tarkastelun, jossa keskeisenä työvaiheena on kenttäkokeiden toteutus. Kesällä 2010 tehtiinkin konkreettista yhteistyötä MTT:n Karilan tutkimusaseman pelloilla, missä testattiin käsittelyjäännöksiä muiden lannoitusvaihtoehtojen rinnalla vehnällä, rypsilä ja jäävuorisalaatilla.

Ruralian ja MTT:n yhteistyöllä on jo pitkät perinteet hanketoiminnassa Mikkelissä. Yhteistyö on mahdollistanut kummankin organisaation tarjoamien tila- ja laiteresurssien tehokkaan käytön ja monipuolisen osaamisen yhdistämisen erityisesti elinkeinoja palvelevissa hankkeissa.

Jutta juoksee helposti Ruralia-instituutin kahvipöydässä. MTT:n tutkijoista kuvassa Maarit Hellstedt (vas.), Jukka Tauriainen (oik.), Jussi Niemistö (2.oik.) ja Jarkko Niemi (4. oik.).

Kahvipöytä yhdistää Ruralian ja MTT:n Seinäjoella

Teksti ja kuva **Pasi Komulainen**

Ruralia-instituutin Seinäjoen toimintayksikön kahvihuoneessa käy aamu- ja iltapäiväkahvin aikaan vilkas puheensorina, kun Ruralian henkilökunnan lisäksi samaa taukopaikkaa hyödyntävät MTT:n tutkijat. MTT:n väkeä on nykyisin teknologiakeskuksen tiloissa viisi, kun vielä muutama vuosi sitten heitä oli vasta kaksi. Tämä tarkoittaa sitä, että Ruralian käytävillä MTT:n tutkijoita on jo enemmän kuin Ylistaron yksikössä.

Pisimpään MTT:n tutkijoista Ruralia-instituutin tiloissa olleet **Jarkko Niemi** ja **Maarit Hellstedt** pitävät erinomaisena sitä, että esimerkiksi kahvitaulla voi vaihtaa ajatuksia eri tieteenalojen tutkijoiden kanssa.

– Tutkimusintressimme ovat samansuuntaiset, kaikki toimimme maaseutuympäristössä, he sanovat.

Konkretiaakin suhdetoiminta on tuonut, sillä juuri alkoi yhteistyössä kalkkuna-tuotannon kilpailukyvyyn kohentamiseen tähtäävä hanke.

– Siinä voimme hyvin yhdistää erilais-ta osaamistamme. Lisäksi uusia hankkeita on hautumassa, Niemi paljastaa.

MTT:n tutkijat voivat ajatustenvaihdon lisäksi hyödyntää Ruralian toimistopalveluita. Sen ja kahvipöytäkeskustelun lisäksi MTT:läiset ovat osallistuneet Ruralian järjestämille kursseille ja TYHY-toimintaan. Ruralia-instituutin tiloissa viisi vuotta työskennellyt Niemi on osallistunut Ruralian kursseille myös kouluttajan roolissa. Hän on opettanut muun muassa Vihreä väylä ja Vakaasti eteläpohjalaiset valmiiksi -hankkeen opintojaksoissa.

Tutkijoiden ja kehittäjien työkenttänä ovat avomaavihannesten ammattiviljelmat Etelä-Savossa.

Uutta voimaa Kouvolan kehittämiseen

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin ja Kouvolan kaupungin yhteistyö on konkretisoitunut vuodet 2010–2013 kattavaan yhteistyösopimukseen, jolla varmistetaan tutkimus- ja kehitystoiminnan oikeat painotukset ja kohdistuminen molempia osapuolia hyödyttävällä tavalla.

Kaupungin elinkeinotoimen kehityspäällikkö **Harri Kivelän** mukaan lähtökohta yhteistyölle oli tieto Ruralian profilista. Aluekeskusohjelman puitteissa Kivelä tutustui Ruralian tuotoksiin aluekehittämisen kentällä.

– Laajempänä vaikuttimena yhteistyölle on kaupungin, niin sanotun uuden Kouvolan tilanne. Kuuden kunnan yhdistyessä muotoutui aivan uudenlainen kehittämissympäristö sekä mahdollisuksineen että haasteineen, Kivelä kertoo.

Kaupungin ”sisäisen aluepolitiikan” toimivuus ja elinvoiman varmistaminen edellyttävät uusia ja rohkeita lähestymistapoja.

– Monet asiat vaativat uudelleenajattelua, jotta pääsemme hyödyntämään voimavaroja, Kivelä sanoo.

”Uuden Kouvolan idean” etsintä Ruralian Mikkelin yksikön edustajien kanssa käynnistyi vuonna 2009.

– Näillä kentillä saadaan harvoin pikavoittoja. Tämän vuoksi olemme alusta alkaen korostaneet pitkäjänteisen yhteistyön merkitystä, Kivelä sanoo.

Hankkeilla eteenpäin

Kaupungin saama hyöty yhteistyöstä tulee Kivelän mukaan siitä, että on avattu uusi linkki täydentämään sitä tiedon ja osaamisen siirtojärjestelmää, jota vailla omaa yliopistoa oleva seutu tarvitsee.

– Toivomme, että Helsingin yliopisto myös Ruralian kautta on mukana enemmän korkeakoulutoimijoiden verkostossa, joka Kouvolaan on kehittynyt. Operatiivisella tasolla saamme hyötyä niistä tutkimus- ja selvityshankkeista, joita osana KOKO-ohjelmaa sekä erillisellä hankeyhteistyöllä toteutamme.

Nyt menossa on innovaatiotoiminnan edistämistä maaseudulla käsittelevä hanke, joka palvelee kaupunki- ja elinkeinostrategioiden toteuttamista.

– Saamme tuoreita, tutkimukseen ja muualla saatuihin kokemukseen perustuvaa tietoa ja näkökulmia varmistamaan oman kehittämissympäristömme tuuletusta, Kivelä kuvailee hyötyjä.

Erityisen miellyttävänä kaupunki on kokenut Ruralian kenttälähtöisen toimintatavan. Mikkelin tiimi on laajan kenttäkierroksen ja usean tilaisuuden puitteissa ollut näkyvästi mukana alueella vuorovaikutuksessa asukkaiden ja muiden organisaatioiden kanssa. Tämä on Kivelän mukaan omiaan lisäämään luottamusta siihen, että yliopistoilla on tärkeä rooli paikallisessa kehittämisessä.

– Uskon, että niin Ruralian taholla kuin meilläkin on yhteisenä odotuksena entistä konkreettisempien yhteistyökohteiden ja -hankkeiden löytäminen. Uskon myös, että tähän on pienen totuttelu- ja sisäanajovaiheen jälkeen hyvät mahdollisuudet, Kivelä toteaa.

Kouvolan kaupungin elinkeinotoimen kehityspäällikön Harri Kivelän kokemukset yhteistyöstä ovat myönteisiä. – Ruralia-instituutin väki on ollut joustavaa taipumaan niihin, alkuvaiheessa turhan jäsentymättömiinkin, kehittämistarpeisiin, joita kaupunki on esittänyt, Kivelä kertoo.

Tulevaisuuden kunta on sosiaalinen media

Teksti Torsti Hyryläinen

Maailman ”litistymisen” panee ihmiset ja aatteet liikkeelle. Se sekoittaa kulttuureja, arvoja ja ideoita toisiinsa. Syntyy jännitteitä mutta myös mahdollisuus mullistaville uusille ideoille. Edessämme oleviin valtaviiin ekologisiin, taloudellisiin ja hyvinvointiin liittyviin ongelmiin kaivataan roimasti lisää inhimillistä luovuutta ja kekseliäisyyttä. Tutkijoille, asiantuntijoille, virkamiehille ja kansalaisille avautuu laajoissa ongelmanratkaisuverkostoissa uusia rooleja.

Muutos kohdataan yhä paikallisemmin. Tulevaisuuden kunta on yksi paikallisen ongelmanratkaisun kentistä. Se on sosiaalinen media, vuorovaikutusympäristö, joka etsii ratkaisuja ja toimeenpanee niitä paikallisesti. Keskeinen kysymys on uuden kansalaisuuden määrittely ja kehystäminen. Ihmisillä on osaamista, kykyä ja haluakin osallistua yhteisiin asioihin. Tulevaisuuden kunta ottaa kuntalaiset uusilla tavoilla mukaan palvelujen muotoiluun ja päätöksentekoon. Parhaimmillaan tämä johtaa siihen, että demokratiassa otetaan uusia kehitysaskelia.

Tutkimusjohtaja Torsti Hyryläinen

Uhista huolimatta tulevaisuus avautuu äärimmäisen kiinnostavana, avoimena ongelmana, joka suorastaan vaatii meitä osallistumaan tulevaisuuden tekemiseen yhdessä käytännön toimijoiden kanssa.

Tiivistä yhteistyötä kaupungin kanssa

Teksti Antti Saartenoja | Kuva Pasi Komulainen

Yhteistyö Seinäjoen kaupungin kanssa on ollut tiivistä koko Ruralia-instituutin olemassaolon ajan. Instituutin tarjoama yliopistolinen tutkimus ja siihen liittyvä koulutus ja innovaatiotoiminta arvostetaan kaupungissa korkealle. Viime vuosina yhteistyö on edelleen syventynyt muun muassa tapahtuneiden kuntaliitosten myötä. Ruralia-instituutti oli tiiviisti mukana taustoittamassa ja seuraamassa jo vuonna 2005 tapahtunutta Seinäjoen ja Peräseinäjoen kuntaliitosta. Vuonna 2009 tapahtuneet uudet kuntaliitokset ovat entisestään lisänneet kaupungin maaseutualueisiin liittyvän tutkimustiedon tarvetta. Seinäjoella nähdään maaseutu rikkautena ja resurssina kaupungin kehittämiseksi.

Toisaalta palvelurakenteen säilyttämisessä on Seinäjoella samanlaisia ongelmia kuin muissakin pinta-alaltaan moninkertaiseksi kasvaneissa suurkunnissa. Tulevaisuudessa yhteistyössä tulevat korostumaan ainakin kuntatalouden ongelmiin liittyvien

Vanhempi tutkija Antti Saartenoja

ratkaisujen hakeminen sekä kaupunkiseudun kansainvälistymisen kysymykset niin monikulttuurisuuden kasvun kuin kansainvälisen yhteistyön näkökulmista.

Teksti Pasi Komulainen | Kuvat Pasi Komulainen & Mikkelin kaupunki | Piirros Anne Hytönen

Mikkelillä ja Seinäjoella suora silta tutkijoihin

Kaupungit haluavat vankkaa tutkimustietoa alueidensa kehittämiseen

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutilla on ollut vahvaa yhteistyötä sijaintikaupunkiensä kanssa jo pitkään. Mikkelin ja Seinäjoen kaupungin viranhaltijat näkevätkin toiminnan tiedeyhteisöjen ja kaupungin välillä tärkeäksi useasta syystä.

Mikkelin kaupungin kehitysjohtajan **Soile Kuitusen** mukaan yhteiskunnallinen muutos on nopeaa, ja tämän ymmärtämiseen tarvitaan tutkimustietoa ja erilaisia analyyseja.

– Kun keskustele tutkijoiden kanssa ja hyödyntää tutkimustietoa, saa tarvittavaa etäisyyttä päivänpolttaviin kysymyksiin ja pystyy näkemään ne laajemmassa viitekehityksessä. Tällainen ajattelu on välttämätöntä, jotta kehittämis- ja strategista, Kuitunen sanoo.

Seinäjoen kaupungin kehittämisjohtajan **Erkki Välimäen** mukaan yhteistyö Ruralia-instituutin kanssa perustuu selkeään näkemykseen, jossa kaupungilla ei ole vaihtoehtoja miettiä, ollaanko mukana vai ei. Seinäjoki onkin rakentanut Ruralia-yhteistyötä systemaattisesti.

– Tarvitsemme osaavia ihmisiä ja siinä on myös onnistuttu. Tutkimukseen panostaminen on tärkeää, hän sanoo.

– Kaupungin kasvu ei voi perustua vain kaupunkiin, Välimäki kuvailee.

Kuitusen mielestä yhteistyö korkeakoulutoimijoiden kanssa antaa uskottavuutta. Se on myös ulospäin tärkeä signaali.

– Kaupungin kehittämisessä tutkijoilla ja tutkimustiedolla on tärkeä rooli. Osaaminen ja sen hyödyntäminen on keskeistä alueiden menestymiselle ja elinvoimalle.

Kuitusesta on tärkeää, että kaupungin johto uskoo tähän näkemykseen ja toteuttaa sitä käytännössä. Yhtenä keinona on näkemyksellisyden hakeminen yhdessä tutkijoiden ja kaupungin johdon kesken.

– Ja tutkimukseen pitää panostaa, erityisesti soveltavaan tutkimukseen ja kehitystyöhön, hän kertoo.

– Tutkimuksen myötä tulee myös henkistä avaruutta, Välimäki muistuttaa.

Kaupungit hyötyvät yhteistyöstä

Seinäjoki hyötyy yhteistyöstä monin tavoin. Hyötysuhdetta ei kuitenkaan lasketa päivittäin, mutta raa’asti rahassa mitattuna kaupunki on voitolla.

– Esimerkiksi yritystoiminta on alueella kasvanut. Olemme huomanneet, että hankkeiden kautta tulee aina vipuvoimaa, hän sanoo.

Tutkimustieto on arvokasta kaupungin kehittämisen kannalta, sanoo Mikkelin kaupungin kehitysjohtaja Soile Kuitunen.

Mikkelin kaupungille on tärkeää löytää yhteydet maaseutukaupunki-Mikkeli teemassa. Maaseutumaisten miljöiden elinvoimaisuuden turvaaminen ja uudet innovaatiot ovat Kuitusen mukaan avainroolissa koko kaupungin menestymistä ja elinvoimaa ajatellen. Tähän liittyviä hankkeita on tehty jo pitkään.

– Toivon tältä sektorilta myös aivan uusia ja uudenaikaisia yhteistyö- ja pohjautuvia avauksia. Minua kiinnostaa se miten Ruralian ja Kouvolaan kaupungin yhteistyössä on edetty. Ehkä tässä on jotakin sellaista mitä meidän kannattaa Mikkelissä tarkastella, Kuitunen kertoo.

Kaupungit hyötyvät yhteistyöstä myös imago- ja mielikuvamielessä. Kaupungin

pitää profiloitua myös osaamisen ja innovaatioiden paikkana. Tässä Ruralia on sekä Mikkelille että Seinäjoelle avainkumppaneita.

– Tutkimuslaitoksella kuten Ruralialla on substanssiosaamista, ja kun tutkimushenkilöt lähtevät innolla kehittämishankkeisiin ja uusiin rajoja rikkoviin ideoihin, niin lähtökohta on mainio, Välimäki korostaa.

Mikkelissä Kuitunen odottaa uusia avauksia, joita ollaankin jo työstämässä. Vuoropuhelu laajoista kehittämis- ja elinvoiman teemoista on käynnistynyt.

– Odotan Ruralia-yhteistyöltä myös ymmärryksen rakentamista kaupungin vi-

ranhaltijoiden kanssa siitä, mitä elinvoiman kehittäminen voi Mikkelissä olla. Tämä ei ole pelkästään hankkeiden kautta tapahtuvaa ymmärryksen tuottamista, vaan avointa dialogia, yhteistä pohdintaa tulevaisuuden menestymisen eväistä, Kuitunen painottaa.

Seinäjoen kaupungin kehittämisjohtaja Erkki Välimäki käy usein Frami-rakennuksessa, jossa Ruralia-instituutti Seinäjoella sijaitsee. Ruralian vanhempi tutkija Antti Saartenoja huoneessaan kehittämisjohtaja Välimäen kanssa.

Teksti **Elina Häkkinen**

Osuustoiminnan opetuksessa yhteistyö on voimaa

Osuustoiminnan ja yhteisötalouden opetusverkosto **Co-op Network Studies** tiivistää yhteistyötä sekä verkoston jäsenyliopistojen että osuustoiminnallisten yritysten kanssa. Uuden toimintamallin mukaisesti muun muassa opetus- ja markkinointivastuuta hajautetaan yhteistyöyliopistoihin. Markkinoinnin tulokset näkyivät jo syksyn kurssien osanottajissa: ilmoittautuneita oli enemmän kuin koskaan aikaisemmin. Vaikutusta on varmasti myös sillä, että osuustoiminnallisuus on kansainvälisestikin nouseva trendi.

Opetusvastuun hajauttaminen on käynnissä. Jo nyt esimerkiksi Osuustoiminnan taloushallinto -kursilla professorit **Aila Virtanen** Jyväskylän yliopistosta ja **Salme Näsi** Tampereen yliopistosta tekevät mainiota yhteistyötä: tuloksena on yksi kokonaisuuden suosituimmista opintojaksoista.

Osuustoiminnan neuvottelukunnan verkostolle myöntämä rahoitus antaa hyvän mahdollisuuden tuoda esiin osuustoiminnallisten yritysten näkökulmaa opetuksessa. Yritysyhteistyötä kehitetään muun muassa tuomalla opetukseen lisää yrityssektorin asiantuntijaluentoja ja tapausesimerkkejä. Tulevaisuudessa opiskelijat voivat saada verkoston kautta myös aiheita pro gradu -tutkielmiinsa yritysten toimeksiannosta. Näillä pyritään antamaan opiskelijoille parempia valmiuksia osuustoimintaan ja yhteisötalouteen tulevaisuutta varten.

Yhdessä tekeminen on yksi osuustoiminnan perusperiaatteista, joten yhteistyön tiivistämisellä Co-Op Network Studies lähenee osuustoiminnan toimintatapoja, akateemisella otteella.

www.helsinki.fi/ruralia/koulutus/coop

Teksti **Eeva Uusitalo**

Uudistuva Rural Studies -verkosto

Yliopistoverkosto **Rural Studies** on käynyt vuoden 2010 aikana läpi historiansa merkittävimmän muutosprosessin, joka juontui laajemmasta yliopistouudistuksesta. Kun opetusministeriön rahoitus loppui, verkosto joutui neuvottelemaan suhteensa jäsenyliopistoihin uudelleen. Prosessin seurauksena otettiin käyttöön verkostojäsenmaksu, ja kuusi yliopistoa jatkoi verkostossa: Helsingin, Itä-Suomen, Oulun, Turun ja Vaasan yliopistot sekä Åbo Akademi. Uusi Rural Studies -verkostosopimus allekirjoitettiin loppukestästä 2010 jäsenyliopistoissa.

Vuonna 2002 perustetun Rural Studies -verkoston seuraava strategia-kausi 2010–2013 on saanut otsikokseen Uudistuva Rural Studies. Yksi keskeinen uudistamisen kohde ovat opintojen sisällöt. Niiden ajankohtaisuutta arvioidaan toisaalta uusimman tutkimuksen ja toisaalta työelämän tarpeiden näkökulmasta yhteistyössä keskeisten verkostokumppaneiden kanssa. Työelämän edustajille ja maaseutututkijoille laaditaan kysely siitä, millaisia sisältöjä Rural Studies -opinnoilta kaivataan. Samalla kartoitetaan maaseutualan täydennyskoulutuksen tarve.

Eräs verkoston haaste tulevina vuosina on Rural Studies -verkoston ja Rural Studies -opintojen kansainvälisen ulottuvuuden lisääminen. Ensi askel tähän suuntaan otetaan, kun Ruralia-instituutin Seinäjoen yksikkö toteuttaa Rural Studies -opintosuunnitelmaan sisältyvän opintojakson *Kehtämispoliitiikat maaseutukontekstissa* englanniksi osana kansainvälistä maisteriohjelmää.

www.ruralstudies.fi

Luomutietoverkko välittää kestävän viljelyn tietoa sähköisesti

Teksti **Harri Hakala & Jukka Rajala** | Kuva **Anne Hytönen**

Luomutietoverkko-hanke kehittää uudenlaisia tapoja välittää tietoa alkutuotannon tarpeisiin. Sitä koordinoiva Ruralia-instituutti kehittää luomun alkutuotantoon liittyvää täydennyskoulutusta ja omaehtoiseen tiedonhankintaan sopivia välineitä vastaamaan kiireisten ja toimintaansa kehittävien viljelijöiden tarpeita. Kumppanina on MTT, jonka tutkijat tuovat tutkimustietoa sisällöntuotantoon. Hanke on alkanut vuoden 2009 alussa ja jatkuu vuoden 2011 loppuun.

Hankkeessa materiaaleja tuotetaan, julkaitaan ja käytetään uusilla tavoilla. Aineistoja käsikirjoitetaan ja materiaalien versioita kommentoidaan verkkoalustalla toimivissa teemaryhmissä. Tutkijoita ja ProAgrian neuvoja sekä muita hankkeen verkostossa toimivia autetaan käyttämään sähköisiä välineitä, kuten Moodle-oppimisympäristöä ja Adobe Connect Pro -verkkoneuvotteluvälineitä.

Projektissa testataan kehitettyjä materiaaleja ja toimintatapoja koulutuspiloteissa, joita Ruralia-instituutti järjestää yhteistyössä hankkeen verkoston kanssa. Projektin ensimmäisen puoliskon aikana kehitettiin erityisesti luomutukiehtojen vaatimaa luomun peruskurssia. Hyvää palautetta on saatu erityisesti hyvien käytäntöjen välittämisessä.

Hankkeen jälkeen materiaali ja kokeemukset tarjotaan verkkopalvelussa kaikkien halukkaiden käyttöön. Manner-Suomen

Maaseudun kehittämisohjelmaan kuuluvaa hanketta rahoittaa Hämeen ELY-keskus valtakunnallisena hankkeena, joka tuottaa toimintamalleja ja materiaaleja sekä tavanomaisille viljelijöille että luomuviljelijöille.

Hankkeen projektipäällikkö on agronomi **Jukka Rajala** ja verkko-opetuskoordinaattori MMM **Harri Hakala**.

Lisätietoja:

www.luomu.fi/tietoverkko

Luomuhankeryypään toimijoiden palaverissa 8.9.2010 pohdittiin tulevia yhteistyökuvioita. Kuvassa vas. Luomuliiton toiminnanjohtaja Elisa Niemi sekä Organic Food Finlandin Sampsa Heinonen ja Marja Nuora.

Luomutiedolle yhteinen väylä

Kesäkuussa 2010 alkaneessa Luomutietoa koko ketjulle menekinedistämisen tueksi -hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä luomualan verkkoviestinnän kehittämiseksi. Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin koordinoimassa hankkeessa osatoteuttajana on Luomuliitto ja yhteistyökumppaneina EkoCentria, Kuule Oy, Kurmakka Oy ja Ruralian Luomutietoverkkohanke.

Uudistuvan verkkoviestinnän avulla lisätään kuluttajien ja koko elintarvikeketjun toimijoiden tietoisuutta luomusta ja sen mahdollisuuksista. Samalla pyritään parantamaan luomun näkyvyyttä eri viestintävälineissä.

Viestinnän kehittäminen yhteistyössä eri hanketoimijoiden kanssa tähtää luomun viestintästrategiassa sovittuihin tavoitteisiin. Tavoitteena on yhtenäistää luomun viestintää kaikilla tasoilla, luomuketjun toimijoiden erityispiirteitä unohtamatta.

Erityisenä kehittämiskohteena on luomuketjun eri toimijoille tarkoitettu luomuportaali. Portaalista löytyy jatkossa tietoa kaikille luomuketjun eri toimijoille: kuluttajille, kaupalle, ammattikeittiöille, alkutuottajille ja jatkojalostajille. Portaalin runkona toimii Ruralia-instituutin ylläpitämä www.luomu.fi-sivusto.

Tärkeä osa yhteishanketta ja luomutiedon levittämistä on valtakunnallisten Luomupäivien suunnittelu, josta päävastuun kantaa Luomuliitto. Muita hankkeen toimenpiteitä ovat luomu.fi-sivuston uutiskirjeen uudistaminen sekä kohdennettujen info-kirjeiden suunnittelu ja toteutus.

Yhteistyössä on voimaa

Luomu.fi-portaalin suunnittelua, Luomupäivien ideointia ja muita toimenpiteitä tehdään tiiviissä yhteistyössä hanketoimijoiden ja yhteistyökumppaneiden kanssa. Esimerkiksi luomu.fi-sivustolla julkaistavien tekstien tuottamiseen osallistuvat kaikki hanketoimijat, kukin oman hankkeen puitteissa ja omaan erityisosaamiseensa keskittyen.

Viestintämateriaalien visuaalisen ilmeen suunnittelussa ja toteutuksessa hyödynnetään Luomu-brändiksi ja kauppaan -hankkeessa tehtävää työtä. Visuaalinen ilme toistuu eri muodoissaan myös muiden luomuhankkeiden tuotoksissa. Luomu.fi-portaali sekä uutis- ja infokirjeet tarjoavat puolestaan yhteisen viestintäkanavan.

Sujuvan ja avoimen yhteistyön avulla voidaan hyödyntää monipuolisesti kaikkien hanketoimijoiden kokemusta ja vankkaa ammattitaitoa. Näin saadaan synergiaetuja, joista jokainen hyötyy.

Hankkeen projektipäällikkönä toimii VTM **Anne Hytönen**.

Teksti **Juha Rutanen** | Kuvat **Maija Ala-Nikkola** ja **Juho Takala**

Monipuolista yhteistyötä luontoyrittäjyys-verkostossa

Luontoyrittäjyyttä valtakunnallisesti kehittävä Suomen luontoyrittäjyys-verkosto ry on toiminut vuodesta 2001 lähtien Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin yhteydessä Seinäjoella, missä myös tehtiin keskeisin osa yhdistyksen perustamiseen johtaneesta pohjatyoystä. Yhteistyö organisaatioiden välillä on vuosien mittaan ollut monipuolista.

Luontoyrittäjyys tuli tutkimuksen ja kehittämisen kohteeksi Seinäjoella 1997 maakunnallisen hankkeen myötä. Helsingin yliopistossa oli jo aiemmin ollut alaan liittyvää hanketoimintaa, olihan yksikön suojissa pari vuotta aiemmin perustettu luonnontuotteisiin keskittyvä Arktiset Aromit ry. Nyt kehittämiseen haluttiin paneutua

Yhdistyksen toiminnanjohtaja Juha Rutanen ja puheenjohtaja Katri Kranni.

laaja-alaisemmin. Maakunnasta koottuja kehittämisohjelmia laadittiin viemään kansallisesti laadittavaan luontoyrittäjyyden kehittämisohjelmaan.

Jatkotyönä toteutettiin Ympäristöklusterin tutkimusohjelman rahoituksella koko Suomen osalta yrittäjät, kehittäjät, kouluttajat, tutkijat ja hallinnon kattanut haastat-

telukierros yhteistyössä MTT:n kanssa. Tuloksena syntyi luontoyrittäjyyden määrittely sekä katsaus alan nykytilaan ja kehittämis- tarpeisiin.

Kansallisen kartoituksen keskeisiä päätelmiä oli, että yhteistyötä lisäämällä ja perinteiset toimialarajat ylittämällä luontoalan toimintaa saadaan vietyä vahvemmin

eteenpäin. Tässä tarkoituksessa perustettiin toimialaa kokoava, tiedotustyöstä vastaava ja alaa esille nostava yhdistys, Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry.

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry:n sihteerinä ja nykyisin toiminnanjohtajana, on toiminut perustamisesta lähtien projektipäällikkö **Juha Rutanen** Ruralia-instituutista. Myös yhdistyksen palkkaamat työntekijät toimivat Ruralian tiloissa. Uutiskirjapalvelun lisäksi yhdistys nostaa esille alan näkökulmia esimerkiksi eri kansallisissa ohjelmissa ja ammatillisen koulutuksen kehittämisessä. Luontoyrittäjyyden tietopankin (**www.luontoyrittaja.fi**) ohella yhdistys kehittää ja ylläpitää alan tuote- ja palveluhakemistoa (**www.aitoluonto.fi**).

Ruralia verkoston jäsenenä

Yhdistyksessä on nykyisin jäsenenä yrityksiä ja toimialajärjestöjä sekä koulutus- ja kehittämisorganisaatioita eri puolilta maata. Myös Ruralia-instituutti on verkostossa jäsenenä. Yhdistyksen hallituksessa Ruraliasta ovat varsinaisena jäsenenä projektipäällikkö **Anne Matilainen** Seinäjoelta ja varalla projektipäällikkö **Birgitta Partanen** Mikkelistä.

Suomen luontoyrittäjyysverkosto ry on ollut yhteistyötahona monessa Ruralia-instituutin kansallisessa ja kansainvälisessä luontoalaan liittyvässä tutkimus- ja kehittämishankkeessa, mikä on tuonut hankkeisiin lisävahvuutta, jatkuvuutta ja pitkäjänteisyyttä. Yhdistyksen roolina on ollut tiedottaa toiminnasta ja tuloksista, etsiä alan tietoa ja yhteistyötahoja sekä vahvistaa toimien yrityslähtöisyyttä. Yhdistys on myös auttanut erilaisten tapahtumien järjestelyissä ja osarahoittanut joitakin hankkeita. Yhteistyöhankkeita ovat olleet muun muassa luontoyrittäjyyden ylimaakunnallinen LUOLA-hanke, metsästysmatkailuun, luonnontuotealaan ja jokamiehenoikeuksiin liittyneet hankkeet sekä oppilaitosten ja luontoyritysten yhteistyömalleja kehittävä hanke.

Ruralia-instituutin ja yhdistyksen vuoropuhelua olisi mahdollista edelleen laajentaa. Yhdistys voi tuoda lisää ajatusten vaihtoa yrittäjien ja tutkijoiden välille, nostaa esille tutkimustarpeita, mutta myös jalkauttaa tutkimus- ja kehittämishankkeiden tuloksia ja uusia yritysmahdollisuuksia alan toimintakentälle.

Luontoyrittäjyysverkosto on ollut yhteistyötahona monessa Ruralian luontoalan hankkeessa.

Vihreää väylää pitkin agronomiksi

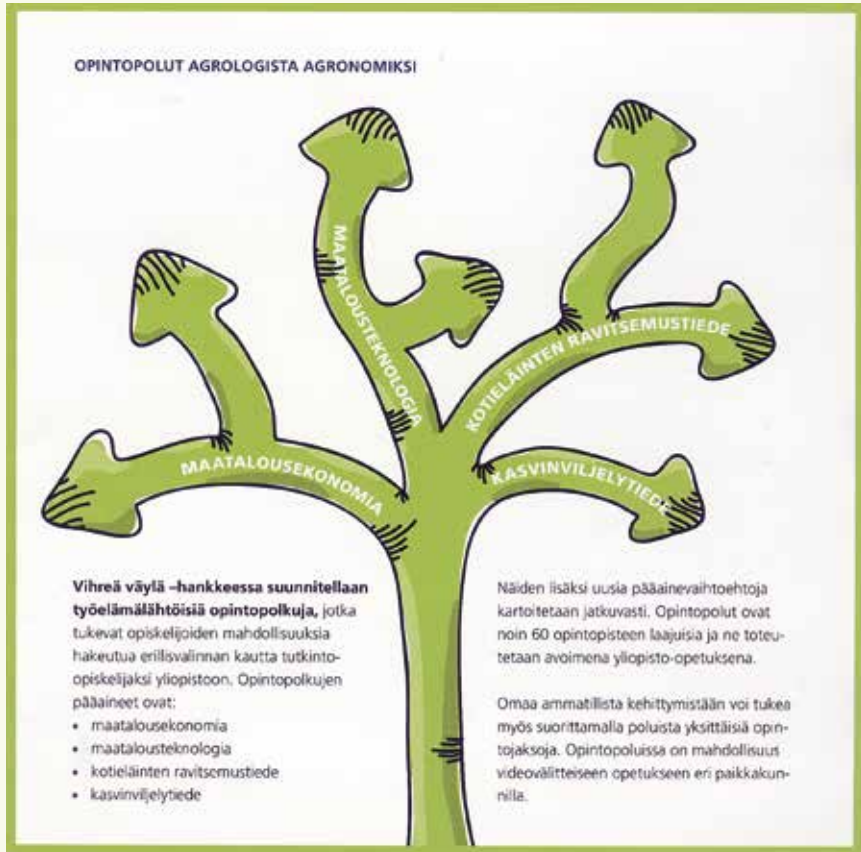
Teksti Katja Perttu

Agrologista agronomiksi -opintopoluille on osallistunut jo liki sata maatalousalan yliopistollisista opinnoista kiinnostunutta. Keväällä 2008 alkaneissa ja kaksi vuotta kestäneissä maatalousekonomian ja -tekniologian opintopoluissa opetusta järjestettiin 606 tuntia. Polkujen opiskelijoille kertyi tuona aikana 1 187 opintopistettä. Osa opintosuorituksista tehtiin Ruralia-instituutin Mikkelin yksikössä ja osa Kannuksessa, jonne luennot videoitiin Ilmajoelta.

Polkuopinnot ovat Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimusten mukaisia opintoja, jotka tuodaan avoimena yliopisto-opetuksena Etelä-Pohjanmaalle. Opintopolku on laajuudeltaan noin 60 opintopistettä. Opiskelijat ovat pääasiassa taustaltaan agrologeja (AMK). Heillä on mahdollisuus hakea tukikinnonsuoritusoikeytta maatalous-metsätieteellisestä tiedekunnasta ja jatkaa siellä maisteriopinnoissa. Viikkiin onkin jatkanut jo 15 opiskelijaa ja ensimmäinen opintopolkulaisten valmistui maatalous-metsätieteiden maisteriksi keväällä 2010 taloustieteiden laitokselta. Parhaillaan opintopolkuopintoja on meneillään maatalousekonomiasta ja kotieläinten ravitsemustieteestä. Uusia opintopolkuja suunnitellaan kasvinviljelyyn ja elintarvikealaan liittyen.

Hankkeessa muodostetaan Vihreä väylä

Ruralia-instituutin hallinnoimassa Vihreä väylä – Työelämälähtöinen opintopolkumalli -hankkeessa kehitetään opintopolkumallia. Hankkeen tavoitteena on rakentaa maatalous-metsäalan ”vihreä väylä”, tukea alalla toimivien jatko-opintohalukkuutta ja vastata siten työelämän kasvaviin osaamistarpeisiin. Hanke pyrkii kehittämään

Vihreä väylä –hankkeessa rakennetaan työelämälähtöisiä opintopolkuja.

korkeakouluopintojen työelämäyhteyksiä myös järjestämällä alan tulevaisuuden osaamistarveseminaareja. Vihreä väylä – työelämälähtöinen opintopolkumalli -hanke on Euroopan sosiaalirahaston rahoittama ja rahoitusta koordinoi Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus.

Ruralia-instituutti kantaa päävastuun opintopolkumallin kehittämisestä. Osatoimittajina Vihreä väylä -hankkeessa ovat Seinäjoen ammattikorkeakoulun maa- ja metsätalouden yksikkö sekä Etelä-Pohjanmaan kesäyliopisto. Ammattikorkeakoulu tarjoaa

opintopolkumalliin muun muassa suunnittelu-, opettaja- ja tilaresursseja. Kesäyliopisto puolestaan huolehtii opintopolkumalliin sisältyvän avoimen yliopisto-opetuksen järjestämisestä ja opintoneuvonnasta. Helsingin yliopiston taloustieteen ja maataloustieteiden laitos osallistuvat opintopolkujen suunnitteluun, hyväksyvät opintojaksot ja opettajat sekä vastaavat erillisvalintaprosessista. HY:n avoin yliopisto hyväksyytään opinnot ainelaitoksilla.

tai työnkiertoa. Yrityksen sisällä on paljon osaamista ja taitoa, jota ohjelman akateeminen ja teoreettinen opetus auttaa jäsentymään syvälliseksi tiedoksi, käsitteiksi ja kyvyksi kehittää omaa työtä.

– Tällainen oppimisen muoto on käytännössä osoittautunut hyvin hedelmälliseksi. Työssä oppiminen on akateemisessa maailmassa hieman vieras käsite, mutta tulee varmasti lähivuosina tutummaksi muun muassa korkea-asteen oppisopimustyyppisten koulutusten myötä, kertoo koulutussuunnittelija **Sofia Eklund** Ruralia-instituutista.

Akateemiset opinnot auttavat yritystä jäsentämään tietoa

Teksti Sofia Eklund ja Pasi Komulainen

Elintarviketalouden PD-ohjelma on Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin ja maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan yhdessä toteuttamaa täydennyskoulutusta, joka on suunnattu elintarvikealan korkeakoulutetuille ammattilaisille tai alan vaihtajille. Ohjelmaa on toteutettu vuodesta 1995 alkaen.

Hiljattain käynnistyi ensimmäinen yritykselle räätälöity toteutus, johon osallistuu kymmenen Atria Suomi Oy:n työntekijää. Koulutus on toteutettu osana Atrian kaksivuotista trainee-ohjelmaa.

Atrialle räätälöidyssä toteutuksessa elintarviketalouden opinnot on suunnattu yrityksen kannalta keskeisiin ja kiinnostaviin teemoihin. Osa ohjelman yksilöllisistä opinnoista suoritetaan työssä oppimalla, mikä tarkoittaa suunniteltuja, ohjattuja ja raportoituja kehittämistehtäviä, projekteja

Kehittäjätoimijoiden edustajat pääsivät tutustumaan sauvakävelyn Kuortaneella.

Itämeren alueen innovaatioympäristöjen kehittäjät ja johtajat verkostoituvat

Teksti Pia Kattelus | Kuva Sari Soini

Kehittäjätoimijoiden edustajat eri puolilta Itämeren aluetta ovat kokoontuneet jo kolme kertaa pohtimaan innovaatiotoiminnan kehittämistä eri näkökulmista BSR InnoReg -hankkeen koulutusosiossa. Kaksipäiväiset moduulit on järjestetty Suomessa, Virossa ja Latviassa. Vuoden 2011 keväällä tavaataan Saksassa. Aiheina ovat olleet innovaatioprosessit ja niiden ymmärtäminen, luovuuden, innovaatiotoiminnan ja johtamisen yhteydet toisiinsa sekä pienyritystoiminnan rahoitusinstrumentit ja niiden yhteys innovaatiotoiminnan tukemiseen.

Moduulit on suunniteltu yhteistyössä eri hankepartnerien kanssa niin, että hankkeen johtaja eli Itämeri-instituutti, on koordinoitunut suunnittelua ja Ruralia-instituutin roolina on ollut varmistaa temaattinen ja toiminnallinen jatkuvuus eri moduulien välillä. Eri koulutusmoduuleihin on osallistunut kerralla noin 50 innovaatiotoiminnan kehittäjää. BSR InnoRegin koulutusmoduulien pohjalta Ruralia-instituutti tuottaa hankkeen lopussa suunnitelman uudeksi kansainväliseksi täydennyskoulutusohjelmaksi, jossa tehdään yhteistyötä sekä nykyisten

hankepartnerien että mahdollisten uusien tahojen kanssa. Etelä-Pohjanmaan alueen varsinaisena hankepartnerina hankkeessa on Etelä-Pohjanmaan liitto, jonka alihankkijana Ruralia-instituutti on toiminut.

Innovaatiotoiminnan tukemista

BSR Innoreg -hankkeen tavoitteena on tukea innovaatiotoimintaa Itämeren alueella. Ensimmäisen kohderyhmänä ovat osallistuvien alueiden kehittäjäorganisaatiot. Hankkeessa pyritään ennen kaikkea parantamaan näiden organisaatioiden valmiuksia vastata paremmin tulevaisuuden globaaleihin haasteisiin sekä tarjota heille mahdollisuus luoda kansainvälisiä innovaatiotoiminnan verkostoja Itämeren alueella.

Ruralia-instituutti koordinoi koko hankkeen kansainvälisten koulutusmoduulien järjestämistä. Ensimmäiseen kansainväliseen koulutustilaisuuteen hankkeen osallistujat Itämeren maista kokoontuivat Seinäjoelle syksyllä vuonna 2009. Hanke päättyy kesäkuussa vuonna 2011.

Opiskelijat tutustuivat kasvintuotantoon kesäkurssilla

Teksti ja kuva Ritva Mynttinen

Etelä-Savossa järjestettiin elokuussa 2010 toista kertaa Kasvintuotantotieteiden kesäkurssi, joka oli jälleen menestys. Opintojakso on vuonna 2010 sisällytetty Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisen tiedekunnan tutkintovaatimuksiin. Opintojakson järjestää Helsingin yliopiston maataloustieteiden laitos yhteistyössä MTT Mikkelin ja Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin Mikkelin yksikön kanssa. Kurssille osallistui 22 opiskelijaa.

Opiskelijat pääsivät perehtymään kasvintuotannon eri osa-alueisiin. Kurssin ohjelmaan kuului hyväksi havaittu yhdistelmä havaintotehtäviä MTT:n Karilan pelloilla, opintoretkeä alueen yrityksiin, työskentelyä Ruralia-instituutin tuotekehityskeittiössä, käytännön tehtäviä tukevia luentoja ja loppuseminaari.

Retket suuntautuivat Juvalle, Joroisiin ja Ristiinaan. Opiskelijat pääsivät tutustumaan myös Viljavuuspalveluun ja Mikkelipuistoon.

Opiskelijoiden mielestä kesäkurssi on tervetullut piristys luento-opiskeluun.

– Järjestäkää tämä kurssi jatkossakin, opiskelijat totesivat kurssin palautekeskustelussa.

– Vaikka kurssin ohjelma on tiivis, Mikkeliin kannattaa tulla, he jatkoivat.

Yhteyshenkilönä Ruralia-instituutissa toimii koulutussuunnittelija **Ritva Mynttinen**.

Kesäkurssilaiset opettajineen havainnoimassa laitumen hyönteismaailmaa Martikaisen tilalla Juvalle.

Ruralia-instituutti osana Mikkelin yliopistokeskusta ja ...

Teksti Matti Malinen

Yliopistokeskukset perustettiin vahvistamaan ja kehittämään alueita. Mikkelin yliopistokeskuksessa toimivan Ruralia-instituutin osaaminen vastaa erinomaisesti alueen tarpeita. Instituutissa tehtävä arvokas kehittämis- ja tutkimustoiminta konkretisoituu yhteistyössä erityisesti pienyritysten kanssa. Tästä hyvänä esimerkkinä mainittakoon elintarvikealalla tehtävä tuotekehitystyö. Vain harvalla yhden tai kahden hengen yrityksellä olisi mahdollisuuksia kehitystyöhön ilman tukea.

Verkostot avainroolissa

Verkottuminen on elinehto toimittaessa vuorovaikutuksessa alueen kanssa. Ruralia-instituutti on onnistunut hyödyntämään yliopistokeskuskonseptia tekemällä tiivistä yhteistyötä muiden Mikkelissä toimivien yliopistojen kanssa löytäen hyviä yhtymäkohtia eri osaamisalojen välillä. Tällä tavoin on pystytty vastaamaan monipuolisemmin erilaisiin kehityshaasteisiin elinkeinoelämän sekä julkisen sektorin puolella. Ruralia-insti-

Mikkelin yliopistokeskuksen toimijat

tuutilla on laajat kansainväliset sekä kansalliset yhteistyöverkostot, joiden välityksellä instituutin oma osaaminen täydennettynä

verkostojen osaamisella korostuu entisestään. Tästä verkottumisesta hyötyvät kaikki Mikkelin yliopistokeskuksessa ja alueella.

...Seinäjoen yliopistokeskusta

Teksti Juha Alarinta

Ruralia-instituutin roolia profiloi oivalla tavalla Helsingin yliopiston yhteiskunnallisen vuorovaikutuksen strategia. Sen alussa todetaan, että yliopisto on yhteiskunnallinen vastuunkantaja ja tieteen puolestapuhuja. Koko yliopistolla ja Ruralia-instituutilla on selvästi valtakunnallinen rooli ja missio. Sen pohjalta on ollut helppo rakentaa yliopistokeskustyö.

Seinäjoen yliopistokeskuksessa Ruralia-instituutti on suurin yksikkö, henkilömäärältään ja budjetiltaan. Suurimman yksikön näkemys yhteistyön merkityksestä on keskeinen. Seinäjoella Ruralia-instituutti on iso ja tärkeä yhteistyön puolestapuhuja. Ehkä maaseudun tutkimus- ja kehittäminen, isoina yhteiskunnallisina asioina, auttavat ymmärtämään yksittäisen toimijan rajalliset resurssit.

Ruralia-instituutin yhteiskunta- ja taloustieteellinen asiantuntemus tukevat merkittäväällä tavalla yliopistokeskuksen työtä. Elin- tarvikkeet, maaseutu osana yhteiskuntaa ja yrittäjyys tutkimuksen ja koulutuksen painopistealueina ovat ajankohtaisia. Niiden yhteiskunnallinen merkitys on helppo ymmärtää. Ne ovat iso osa myös koko yliopistokeskuksen osaamisperustaa.

Yliopistokeskusten työosarka alueellisessa tie- de- ja innovaatiopolitiikassa on mielenkiinto- inen ja haastava. Työlle tarvitaan kuitenkin tieteellinen perusta. Tarvitaan viitekehyksiä, malleja sekä prosesseja, joiden tuella ihmiset voivat toimia tavoitteellisemmin. Tätä tietoa löytyy Ruralia-instituutista.

Ruralia-insituutti on kansainvälinen yksik- kö, joka on mukana monissa kansainvälisissä hankkeissa, myös hankekoordinaattorina. Instituutti on lisäksi aktiivisesti jakamassa tietoa muille yksiköille. Siellä on hienolla tavalla oivallettu, että jos jotain antaa niin jotain voi myös saada.

Ruralia kehittämässä yliopistollista koulutusohjelmaa Länsi-Balkaniin

Teksti ja kuva Pirjo Siiskonen

Helsingin yliopisto ja Ruralia-instituutti ovat mukana TEMPUS IV -hankkeessa, jossa tuotetaan Maaseudun kehittämisen erikoistumisohjelma (30 op) Albanian, Bos- nia-Herzegovinan, Macedonian ja Serbian yliopistoihin. Näistä maista hankkeessa on mukana kaksi yliopistoa kustakin: Tirana ja Korce Albaniasta, Sarajevo ja Banja Luka Bosniasta, yksityinen Singidunum- yliopisto (Belgrad) ja Novi Sad Serbiasta sekä Tetovo ja Stip Makedoniasta. Helsingin yliopiston lisäksi muista EU-maista hankkeeseen osal-

listuvat Wageningenin yliopisto Hollannista, University of Life Sciences Prahasta ja Eng- lannista Readingin yliopisto, joka hallinnoi hanketta.

Erikoistumisohjelman lisäksi kehi- tään myös maaseudun kehittämistehtävissä eri järjestöissä jo toimivien valmiuksia pa- rantavaa täydennyskoulutusta. Hanke kes- tää kolme vuotta, 2010–2012 ja hankkeen aikana mukana olevat professorit ja muut asiantuntijat vierailevat kussakin mukana olevassa maassa. Helsingin yliopisto ja Rura-

lian Mikkelin yksikkö ottaa vierailijat vastaan ensi kesäkuussa.

Erikoistumisohjelma ja täydennyskoulu- tus sovelletaan paikallisiin oloihin, mutta nii- den sisällöissä ja rakenteessa hyödynnetään muun muassa Ruralian aiemmin Suomen oloihin kehittämiä koulutuskokonaisuuksia ja -sisältöjä.

Suomesta hankkeen asiantuntijoina toi- mivat emeritus-professori **Harri Wester- marck** ja professori **Pirjo Siiskonen**.

Tempus-hankkeen viimeisin kokous pidet- tiin Bosnia-Herzegovinassa, missä tutus- tuttiin sodan runtelemiin maaseutukyliin. Kuvassa hankkeen professori Milan Slavik (oik.) Prahasta vierailulla Banja Lukan yli- opiston professorin Zelko Vaskon (kesk.) kotitalalla Bosnian rajalla olevassa kylässä, jonka asukkaiden juuret ovat Tsekissä. Tämä kylä säästyi sodan tuhoilta. Kuvassa vasem- malla professori Vaskon äiti.

North Hunt -hankkeen päätöskonferenssi järjestettiin Rovaniemellä, yli sata osallistujaa

Teksti Pasi Komulainen

Metsästysmatkailuun keskittyvän North Hunt -hankkeen päätöskonferenssi järjestet- tiin Rovaniemellä 17.–18.11.2010. Konferenssi keskittyi metsästysmatkailuun liiketoiminta- na sekä siihen liittyviin mahdollisuuksiin ja haasteisiin eri muodoissaan.

Ensimmäisenä päivänä käsiteltiin eri- tyisesti yritysten kehittämistä, kuultiin esimerkkejä metsästysmatkailuyritysten toiminnasta neljästä eri maasta sekä kan- sainvälisten matkanjärjestäjien näkemyk- siä pohjoisen metsästysmatkailun mahdol- lisuuksista Euroopan markkinoilla.

Toinen konferenssipäivä oli luonteeltaan enemmän tutkimuspainotteinen ja tarjosi

uusimpia tutkimustuloksia liittyen metsäs- tysmatkailun kestävyys.

Konferenssin aikana kuultiin yhteensä 17 esitystä kahdeksasta eri maasta. Suoma- laisten puhujien lisäksi esityksiä oli muun muassa Ruotsista, Islannista, Skotlannista ja Kanadasta.

Konferenssissa oli myös saatavilla kaik- kien verkostossa toteutettujen selvitysten (sosiaalinen, taloudellinen ja ekologinen) tulokset ja koulutusmateriaali.

Rovaniemen kaupunki järjesti vastaan- oton ensimmäisenä konferenssipäivänä. Konferenssipaikkana toimi Arktikum.

Metsästysmatkailuhanke oli osa Northern Periphery -ohjelmaa (NPP), jonka tavoit- teena on syrjäisten seutujen kilpailukyvyyn vahvistaminen sekä luonnon resurssien kestävä käyttö. NPP Hunt -hanke toteutettiin Suomen, Ruotsin, Islannin, Skotlannin ja Ka- nadan pohjoisilla syrjäseuduilla 2008–2010. Tavoitteena oli kestävän metsästysmatkailun kehittäminen. Hankkeen puitteissa kerättiin, analysoitiin ja jaettiin metsästysmatkailuun ja sen toimintaympäristöön liittyvää tietoa sekä pyrittiin vaikuttamaan metsästysmat- kailun kehittymismahdollisuuksiin.

Hankkeen julkaisuja löytyy osoitteesta **www.helsinki.fi/ruralia/julkaisut**

Ruralia-instituutin johtokunta kokoontui Seinäjoella syyskuun lopussa.

Ruralia-instituutin johtokunta 2010–2014

Teksti ja kuva Pasi Komulainen

Helsingin yliopiston Ruralia-instituutin johtokunnan toimikausi on neljä vuotta (27.8.2010–31.3.2014) ja siihen kuuluu 11 varsinaista jäsentä. Jokaisella on henkilökohtainen varajäsen. Johtokunnan jäsenet tulee edustaa Helsingin yliopistossa toimintayksiköiden toiminnassa esiintyviä aloja sekä olla toimintayksiköiden sijaintialueilta. Lisäksi instituutin henkilöstö valitsee keskuudestaan kaksi jäsentä. Helsingin yliopistolla on enemmistöedustus Ruralia-instituutin johtokunnassa.

Johtokunnan puheenjohtajana toimii dekaani **Marketta Sipi** Helsingin yliopiston maatalous-metsätieteellisestä tiedekunnasta, jossa hän on puuteknologian professorina.

Varapuheenjohtajana on professori **Anna-Maija Pirttilä-Backman** Helsingin yliopiston valtiotieteellisestä tiedekunnasta. Pirttilä-Backman on sosiaalipsykologian professori.

Helsingin yliopiston geotieteiden ja maantieteen laitosta edustaa professori **Tommi Inkinen** ja bio- ja ympäristötieteellistä tiedekuntaa ympäristöpolitiikan professori Janne Hukkinen. Taloustieteen laitokselta johtokunnassa on maaseutuyrittäjyyden professori **Pekka Mäkinen**.

Sidosryhmiä johtokunnassa edustavat työ- ja elinkeinoministeriön aluekehitysjohdaja **Janne Antikainen** ja maa- ja metsä-

talousministeriöstä maaseutuneuvos **Eero Uusitalo**.

Ruralia-instituutin toimintayksiköiden sijaintikaupunkeja johtokunnassa edustavat Mikkelin ja Seinäjoen kaupunginjohtajat **Kimmo Mikander** ja **Jorma Rasinmäki**.

Lisäksi johtokunnassa on henkilökunnan edustus, Mikkelistä erikoissuunnittelija **Marjo Särkkä-Tirkkonen** ja Seinäjoelta projektipäällikkö **Anne Matilainen**.

Esittelijöinä johtokunnassa toimivat Ruralia-instituutin johtaja **Sami Kurki** ja varajohtaja **Pirjo Siiskonen**. Johtokunnan sihteerinä on Ruralia-instituutista **Sirpa Piskonen**.

Vararehtori Kimmo Kontula kävi Mikkelissä syyskuussa 2010. Vasemmalta kehittämispäällikkö Hanna-Maija Väisänen, projektipäällikkö Sari Iivonen ja vararehtori Kontula.

Kontulan ensimmäisiä tavoitteita on luoda johtamis- ja ohjausjärjestelmä, jonka avulla yliopiston tutkijat ja opettajat voisivat helpommin havaita omat vastuunsa ja omat

toimintakeinonsa yhteiskunnasta tulevien tarpeiden täyttämiseksi.

Sisätautiopin professori Kontula toimi vuosina 2007–2009 lääketieteellisen tiedekunnan dekaanina.

Ruralia-instituutin neuvottelukunnat 2010–2014

Mikkeli:

Maakuntajohtaja Matti Viialainen, Etelä-Savon maakuntaliitto
Kehitysjohdaja Soile Kuitunen, Mikkelin kaupunki
Johtaja Antti Heikkilä, Etelä-Savon metsäkeskus
Strategia- ja aluekehitysyksikön päällikkö Päivi Lehtonen, Etelä-Savon ELY
Kyläasiamies Henrik Hausen, Järvi-Suomen kylät ry
Toiminnanjohtaja Leena Lahdenvesi-Korhonen, Pro Agria Etelä-Savo/Maa- ja kotitalousnaiset
Toimitusjohtaja Kyösti Ylijoki, Mikkelin seudun elinkeinoyhtiö Miset Oy
Suunnittelupäällikkö Ulla Ritola-Pesonen, Itä-Suomen yliopisto, Savonlinna
Toimitusjohtaja Kari Manninen, Etelä-Savon Osuuspankki
Päätoimittaja Tapio Honkamaa, Länsi-Savo
Toimitusjohtaja Kari Partanen, Juvan Luomu Oy
Ekonomisti Hannu Ranki, Seudun vapaa-ajan asukkaat
Toimitusjohtaja Mirja Haavikko, Etelä-Savon Yrittäjät
Kehitysjohdaja Harri Kivelä, Kouvolan kaupunki
Professori Kari Mielikäinen, Metsäntutkimuslaitos
Johtaja Juha Kantanen, Pohjoismainen geenivarakeskus/kotieläinsektori
Kansanedustaja Jari Leppä, Etelä-Savon vaaliipiiri/Keskusta
Kansanedustaja Lenita Toivakka, Etelä-Savon vaaliipiiri/Kokoomus
Kansanedustaja Pauliina Viitamies, Etelä-Savon vaaliipiiri/SDP

Seinäjoki:

Toimitusjohtaja Antti Siljamäki, Pro Agria Etelä-Pohjanmaa ry
Kehitysjohdaja Leena Perämäki, Seinäjoen Teknologiakeskus, STOY
Ympäristöneuvos Pertti Sevola, Etelä-Pohjanmaan ELY-keskus
Toiminnanjohtaja Helena Tiilikainen, Etelä-Pohjanmaan korkeakouluhydistys
Maakuntajohtaja Asko Peltola, Etelä-Pohjanmaan liitto
Toiminnanjohtaja Yrjö Ojaniemi, MTK Etelä-Pohjanmaa
Henkilöstöjohtaja Tapio Palolahti, Atria Suomi
Toimitusjohtaja Minna Sillanpää, Etelä-Pohjanmaan Yrittäjät
Johtaja, rehtori Tapio Varmola, Seinäjoen koulutuskuntayhtymä
Toimittaja Pia Hunnako, Ilkka
Yksikönjohtaja Heikki Ahola, Evira/Tuotantoeläinten terveyden tutkimusyksikkö
Toiminnanjohtaja Mervi Niemi-Huhdanpää, Etelä-Pohjanmaan Leader-ryhmät
Toimitusjohtaja Pertti Kinnunen, Etelä-Pohjanmaan kauppakamari
Johtaja Jorma Vierula, Etelä-Pohjanmaan metsäkeskus
Kaupunginjohtaja Jorma Rasinmäki, Seinäjoen kaupunki
Toimitusjohtaja Antti Väliaho, Foodwest

Kansainvälinen osuustoiminnan tutkimuskonferenssi Mikkeliin

Kansainvälisen osuustoimintaliiton ICA:n vuosittainen osuustoiminnan tutkimuskonferenssi järjestetään ensi vuonna Mikkelissä 24.–26.8.2011. Mikaelissa ja Mikkelin yliopistokeskuksen kampuksella järjestettävä konferenssi kokoaa yhteen osuustoiminnan tutkijoita, asiantuntijoita, käytännön toimijoita ja osuustoiminnallisesta toimintatavasta kiinnostuneita eri puolilta maailmaa.

Kolmepäiväisen konferenssin kaksi ensimmäistä päivää on varattu luennoille ja interaktiivisille työpajoille, ja kolmantena päivänä on vuorossa ekskursio Tampereelle. Konferenssi on samalla hyvä lähtölaukaus

YK:n kansainväliselle osuustoimintavuodelle 2012.

ICA:n tutkimuskomitean suomalaisina yhteistyötahoina järjestelyissä toimivat Helsingin yliopiston Ruralia-instituutti, Co-op Network Studies -yliopistoverkosto, Mikkelin yliopistokeskus sekä Yhdessä yrittämään! -hanke.

Lisätiedot: tutkimusjohtaja, professori Tapani Köppä, 044 516 0352, tapani.koppa@helsinki.fi sekä johtaja, professori Pirjo Siiskonen, 0440 752 755, pirjo.siiskonen@helsinki.fi

Nimityksiä

Ruralia-instituutti, Seinäjoki

FT **Sanna Ojalampi** on aloittanut projektipäällikkönä 16.8.2010 Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa. Työnkuvaan kuuluvat erityisesti koulutushankkeet kuten innovaatioympäristöjen kehittäjille suunnattu Innoventurer-valmennusohjelma sekä yhteiseurooppalainen maaseudun kehittäjien maisteriohjelma – EMRA. Ojalampi on filosofian tohtori (maantiede). Aiemmin hän on työskennellyt mm. ulkoministeriön kehitys yhteistyöosastolla sekä Helsingin yliopiston maantieteen laitoksella ja Avoimessa yliopistossa. Hän on myös toiminut Pro Agria Pirkanmaan palveluksessa projektitehtävissä.

HTM **Susanna Määttä** on aloittanut 24.5.2010 projektitutkijana Helsingin yliopiston Ruralia-instituutissa Seinäjoen yksikössä. Työnkuvaan kuuluu erityisesti numeeristen yleisen tasapainon mallien käyttö aluetaloudellisten vaikutusten selvittämisessä. Määttä on suorittanut opintonsa Vaasan yliopistossa pääaineena aluetiede. Vapaa-ajallaan Määttä pelaa lentopalloa ja lenkkeilee.

Teksti Pasi Komulainen | Kuva Anne Hytönen

Helsingin yliopiston vararehtori **Kimmo Kontula** vieraili Ruralia-instituutissa Mikkelissä ja Seinäjoella. Vuoden 2010 syksyinen visiitti Mikkeliiin osui 20. syyskuuta, Seinäjoella Kontula kävi 22. syyskuuta.

Vararehtori Kontulan vastuulla yliopistossa ovat yhteiskunnallinen vuorovaikutus, varainhankinta, suhteet sektoritutkimuslaitoksiin ja HUS:iin sekä yliopistokeskukset.

Kaudellaan Kontula haluaa edistää yliopiston ja sen tärkeimpien yhteisö- ja yrityskumppanien yhteistyötä, lisätä alumnitoiminnan vaikuttavuutta ja jouduttaa tieteen havaintojen viestimistä yleistajuisella tavalla suurelle yleisölle.

www.helsinki.fi/ruralia/ica2011

KOULUTUSTAPAHTUMIA

INNOVENTURER 2011, valmennusohjelma innovaatioympäristöjen kehittämisen ja johtamisen asiantuntijoille (10–13 op)

Valmennusohjelma alkaa tammikuussa ja päättyy joulukuussa 2011. Osallistujien omavastuuosuus on noin 400 euroa. Vuoden 2011 valmennusohjelmaan haetaan täyttämällä koulutuksen hakulomake osoitteessa:

<http://innovaatioverkosto.fi/valmennusohjelma.html>

Lisätiedot:

Ruralia-instituutti: projektipäällikkö Sanna Ojalampi, sanna.ojalampi@helsinki.fi, 050 4151 629

Seinäjoen teknologiakeskus Oy: kehittämisspäälikkö Tytti Isokangas, tytti.isokangas@stoy.fi, 040 556 0804.

VENÄJÄN KOULUTUSJÄRJESTELMÄ JA -HALLINTO (3 op) 3. jakso Muuttuva Venäjä-hallintokoulutusohjelmasta

Aika: 13.–14.01.2011 Paikka: Ruralia-instituutti, Mikkeli
Ilmoittautuminen: osoitteessa www.hse.fi/pienyrittyskeskus/koulutus tai Sirpa Nupponen, puh. 050 390 2441, sirpa.nupponen@helsinki.fi

Lisätietoja: Inna Kopoteva, puh. 041 527 2537, inna.kopoteva@helsinki.fi

AVOIMEN YLIOPISTON OPINTOJA:

Osuustoiminnan ja yhteisötalouden sivuaineopintokokonaisuuden verkkokurssi

COOP2 – Osuustoiminta yritysmuotona ja sen erityispiirteet (5 op).

17.1.–6.3.2010 Ilmoittautuminen elina.hakkinen@helsinki.fi tai 044-300 1271

Lisätiedot www.helsinki.fi/ruralia/koulutus/coop

MEHILÄISILTA

Mikkelissä 13.1.2011 kello 18–20.15, Ruralia-instituutin luokassa 1004, Lönnrotinkatu 7.

Ilta on avoin kaikille ja maksuton.

Lisätietoja: Ritva Mynttinen, sposti: ritva.mynttinen@helsinki.fi, puh. 044 590 6832,

<http://www.helsinki.fi/ruralia/koulutus/eco>

Ilmoittautuminen: www.mikkeli.fi/kansalaisopisto

MINUSTAKO YRITTÄJÄ -TIETOISKUJA:

■ ma 10.1.2011, Porrassalmenkatu 29, Mikkeli

■ ma 7.2.2011, Porrassalmenkatu 29, Mikkeli

Lisätiedot: Kristiina Asikainen, Puh. 044 794 5318

Yhteystiedot

Helsingin yliopisto
Ruralia-instituutti
Lönnrotinkatu 7, 50100 MIKKELI
Kampusranta 9 C, 60320 SEINÄJOKI

www.helsinki.fi/ruralia
etunimi.sukunimi@helsinki.fi